

SHRI MANUBHAI SHAH: It is too early to say anything. Once the trucks are manufactured, we shall be in a position to know the cost thereof.

DR. H. N. KUNZRU: Was this project approved of by the Ministry of Commerce and Industry?

SHRI MANUBHAI SHAH: Yes, Sir, the Government of India as a whole took the decision, including the Ministry of Commerce and Industry.

DR. H. N. KUNZRU: The hon. Minister has not answered my question. It is the Commerce Ministry that is primarily concerned with the manufacture of articles. Has that Ministry approved of it? The Government of India may have overruled it.

SHRI MANUBHAI SHAH: I am saying that the Ministry approved of it. That is how the Government took the decision.

SHRI V. PRASAD RAO: Is it not a fact that the benefit to the nation would have been more if this manufacture had been taken up in the public sector rather than in the private sector?

SHRI MANUBHAI SHAH: Well, Sir, the Defence Ministry wanted to manufacture these trucks to meet army requirements and the Government of India approved of this scheme in the public sector.

PRICES OF INDIGENOUS CYCLE TYRES AND TUBES

*347. MOULANA M. FARUQI: Will the Minister of COMMERCE AND INDUSTRY be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the prices of the various qualities of indigenous cycle tyres and tubes have been fixed by Government; and

(b) if so, what measures have been taken or are proposed to be taken to ensure that these are available to the general consumers at controlled rates?

THE MINISTER OF INDUSTRY (SHRI MANUBHAI SHAH): (a) and (b) A statement is laid on the Table of the House.

STATEMENT

(a) In October, 1955, the manufacturers were asked to fix the price of cycle tyres and tubes, on the basis of the recommendations made by the Tariff Commission.

(b) The following measures have been taken by Government to ensure fair prices to general consumers:—

- (1) The production of bicycle tyres and tubes have been stepped up.
- (2) When there was a shortage of bicycle tyres and tubes in the country, sufficient quantity was imported to augment indigenous production to the desired extent.
- (3) Even now provision has been made for granting permission to import any specified banned sizes of tyres and tubes on an *ad hoc* basis.
- (4) Government have been taking up the matter of ensuring supplies of tyres and tubes at fair prices with the manufacturers from time to time. The manufacturers are endeavouring to see that the bicycle tyres and tubes are sold at fair prices by their dealers and distributors.

مولانا ایم - فاروقی : استیہمت

کے پارت بی کے سلسلہ میں جو نمبر ۲ میں آپ نے کہا ہے اس میں آپ یہ فرماتے ہیں کہ ہائیکل کے ٹائر کی شارج ہے - تو کیا آپ یہ بتائیں گے کہ سہ ۵۹-۱۹۵۸ میں کتنے ٹائر امپورٹ کرنے کی آپ نے اجازت دی -

‡[मौलाना एम० फारूकी : स्टेटमेंट के पार्ट बी के सिलसिले में जो नम्बर २ में आपने कहा है, उसमें आप यह फरमाते हैं कि बाइसिकल के टायर की शार्टेज है, तो क्या आप यह बतायेंगे कि १९५८, ५९ में कितने टायर इम्पोर्ट करने की आपने इजाजत दी?]

श्री मनुभाई शाह: दफ्तरसल बात यह है कि जो हमारे सैकेंड फाइव ईयर प्लान के एंड को टाइट था उस से भी ज्यादा गत साल का प्रोडक्शन हो चुका है। इसलिए एक तरीके से साइकिल के टायर और ट्रूब का प्रोडक्शन ज्यादा से ज्यादा हुआ है। फिर भी कोई ऐसी बैराइटी है जिसको इम्पोर्ट करना पड़ता है। बहुत थोड़े टायर जो कि हम मंगाते हैं, वे उसी किस्म के हैं जो अभी यहां बनते नहीं हैं।

मौलाना ایم - فاروقی : کیا آنریبل

منسٹر بتائیں گے کہ جو تدبیریں آپ نے قیمتیں تکس کرنے کی نکالی ہیں ان کے باوجود بازار میں تائر زیادہ قیمتوں پر بک رہے ہیں -

‡[मौलाना एम० फारूकी : क्या आनरेबल मिनिस्टर बतायेंगे कि जो तदवीरें आपने कीमतें फिक्स करने की निकाली हैं, उनके बावजूद बाजार में टायर ज्यादा कीमतों पर बिक रहे हैं?]

श्री मनुभाई शाह : यह तो मैंने बताया कि ऐसी कोई खास शिकायत हमारे पास नहीं आई है। यह जरूर है कि कई एक कंजुमर किसी खास कम्पनी के टायर को चाहते हैं और वह टायर मिलने में दिक्कत होती है। लेकिन दो तीन फैक्ट्रियों की शिकायत है कि उनके पास थोड़ा स्टॉक बढ़ गया है।

मौलाना ایم - فاروقی : سال بھر پہلے

بھی میں نے یہ سوال آپ کی خدمت

میں پیش کیا تھا اور بازار میں اگر کوئی لے مین جائے تو اسے اندازہ ہو جائیگا کہ جس تائر کی قیمت ۴ روپیہ ۸ آنے ہے وہ ۷ روپیہ ۸ آنے پر بک رہا ہے اور لوگوں کو کافی دقت ہے -

‡[मौलाना एम० फारूकी : साल भर पहले भी मैंने यह सवाल आपकी खिदमत में पेश किया था और बाजार में अगर कोई ले मैन जाय तो उसे अन्दाज़ा हो जायगा कि जिस टायर की कीमत ४ रुपये = आने है वह ७ रुपये = आने पर बिक रहा है और लोगों को काफी दिक्कत है।]

श्री मनुभाई शाह : ऐसी कोई शिकायत माननीय सदस्यों बतायें तो उसके बारे में हम मालूम करेंगे, लेकिन एक ही कम्पनी के टायर सब लोग चाहें तो कैसे मिल सकते हैं वैसे हम इंडिजनस कैंसेट्री बढ़ाना चाहते हैं और यह कोशिश कर रहे हैं कि सब तरह के टायर इस मुल्क में बनें।

DR. SHRIMATI SEETA PARMANAND: Is Government aware that only some of the licensed dealers are selling them at controlled prices which they say is about Rs. 6, but any number of tyres are available in the mofussil towns at higher rates, higher than even Rs. 7?

SHRI MANUBHAI SHAH: That is precisely the question which I answered. The production of tyres has far exceeded the Second Five Year Plan target, that is, even the target set for 1960-61. We have licensed a capacity twice that number, that is about 36 million tyres instead of 18 million tyres and production today is even more than this figure but there is selective preference for particular variety which may be in short supply. If the hon. Member has come across any complaint and if she forwards that to us, we shall try to look into the matter.

SHRI H. D. RAJAH: Consequent on the over-production of tyres, has price become cheaper so far as the consumer is concerned?

SHRI MANUBHAI SHAH: That is what I have already said. In 1954, the price of a certain type was Rs. 5-4-0 but the current price is about Rs. 4-10 but this does not cover all varieties. There are hundreds of varieties. This is only an illustration.

PRODUCTION AND CONSUMPTION OF PAPER

*348. MOULANA M. FARUQI: Will the Minister of COMMERCE AND INDUSTRY be pleased to state the estimated annual production and consumption of paper in the country?

THE MINISTER OF INDUSTRY (SHRI MANUBHAI SHAH): Production and consumption of paper and paper boards excluding newsprint during the year 1958 were about 251,000 tons and 265,000 tons respectively.

مولانا ایم - فاروقی : کیا آنریبل

منسٹر یہ بتائیں گے کہ اس میں کس-کس قسم کے پیپر کتنے بن رہے ہیں -

‡[مولانا ام۰ فاروقی : کیا آنرےبل مینسٹر یہ بتاویں گے کہ اس میں کس کس قسم کے پیپر کتنے بن رہے ہیں ؟]

شری منوभाई शाह : इसकी फेहरिस्त बहुत लम्बी है। वह सब मैं बता सकता हूँ। इसमें व्हाइट प्रिंटिंग पेपर है सवा दो लाख टन। रैपिंग पेपर है १५ हजार टन। इन सब को एक लम्बी फेहरिस्त है।

مولانا ایم - فاروقی : میں دوسری

بات اس سلسلہ میں عرض کرتا ہوں اور وہ ہے نیوز پرنٹ پیپر کی - آنریبل منسٹر کو یہ اطلاع ہے کہ اس

وقت نیوز پرنٹ پیپر کی بہت زیادہ قیمت ہے - تو اس کے لئے کیا تجویز کی جا رہی ہے -

‡[مولانا ام۰ فاروقی : میں دوسری بات اس سلسلے میں عرض کرتا ہوں وہ ہے نیوز پرنٹ پیپر کی۔ آنرےبل مینسٹر کو یہ عتلا ہے کہ اس وقت اس نیوز پرنٹ پیپر کی بہت زیادہ قیمت ہے۔ تو اس کے لیے کیا تہویز کی جا رہی ہے ؟]

श्री मनुभाई शाह : जहां तक यह सवाल है, इसमें न्यूज प्रिंट नहीं आता। लेकिन फिर भी आनरेबल मेम्बर ने जब यह पूछा है और वाकई यह सवाल अहमियत रखता है, तो मैं उनकी सूचना के लिए यह बताऊंगा कि हम नेपा में प्रोडक्शन बढ़ाने की कोशिश कर रहे हैं। इसके अलावा २ फैक्ट्रियां न्यूज प्रिंट की पब्लिक सेक्टर में लगाई जायें, इसकी भी तजवीज चालू है।

مولانا ایم - فاروقی : آپ کی اینفول

ریپورٹ میں یہ تذکرہ ہے کہ اس وقت ایک ہی نیپا مل ہے اور اس میں نیوز پرنٹ بن رہا ہے - اب آپ ایک اور فیکٹری بنانے والے ہیں اور اس کے سلسلہ میں آپ تسکشن کو رہے ہیں - تو کیا آنریبل منسٹر یہ بتائیں گے کہ اب تک وہ تسکشن ختم ہونے کی امید ہے -

‡[مولانا ام۰ فاروقی : یہ آپ کی انٹرنل رپورٹ میں تذکیرا ہے کہ اس وقت ایک ہی نیپا مل ہے اور اسی میں نیوز پرنٹ بن رہا ہے۔ اب آپ ایک اور فیکٹری بنانے والے ہیں اور اس کے سلسلے میں آپ ڈسکشن کر رہے ہیں۔ تو کیا آنرےبل مینسٹر یہ بتاویں گے کہ اب تک وہ ڈسکشن ختم ہونے کی امید ہے ؟]